

EUROOPAN PARLAMENTIN PUHEMIEHISTÖN PÄÄTÖS

16. joulukuuta 2024

Euroopan parlamentin avointa dataa koskevista säännöistä

(C/2025/341)

EUROOPAN PARLAMENTIN PUHEMIEHISTÖ, joka

ottaa huomioon työjärjestyksen 25 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Data on strateginen resurssi, joka on innovoinnin kannalta välttämätön ja joka mahdollistaa uusien teknologioiden ja etenkin tekoälyn käytön.
- (2) Julkiset organisaatiot asettavat järjestelmällisesti osan julkisesta datastaan saataville avoimena datana edistääkseen avoimuutta ja vastuuvellollisuutta, lisätäkseen kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja parantaakseen julkisia palveluja vauhdittamalla innovointia.
- (3) Tämän käytännön tukemiseksi annettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024 ⁽¹⁾.
- (4) Euroopan parlamentti kehotti Euroopan datastrategiasta 25. maaliskuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ⁽²⁾ toteuttamaan toimenpiteitä, joiden avulla voidaan lisätä datavirtoja julkisen sektorin ja yritysten välillä sekä niiden sisällä.
- (5) Euroopan komissio, Euroopan unionin neuvosto ja tilintarkastustuomioistuimien ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla virallistetaan niiden datan avoimuus. Euroopan komissio antoi vuonna 2011 päätöksen 2011/833/EU ⁽³⁾, jonka tarkoituksena on helpottaa julkisten tietojen laajempaa uudelleenkäyttöä. Euroopan komission esimerkkiä seuraten Euroopan unionin neuvosto antoi päätöksen (EU) 2017/1842 ⁽⁴⁾ ja tilintarkastustuomioistuin päätöksen N:o 6-2019 ⁽⁵⁾ avoimen datan politiikasta ja asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta.
- (6) Myös kansalliset parlamentit ovat todenneet, että niiden julkisen datan käytettävyyttä on tarpeen parantaa. Parlamenttienvälinen liitto teki vuonna 2022 avointa dataa koskevan selvityksen ja julkaisi luettelon ⁽⁶⁾ niistä parlamenteista eri puolilla maailmaa, jotka nykyisin tarjoavat avointa dataa erillisissä portaaleissa tai omilla verkkosivustoilla.
- (7) Parlamentti on sitoutunut avoimuuteen ja vastuuvellollisuuteen ja haluaa siksi julkisen datansa olevan mahdollisimman helposti löydettävää ja yhteentoimivaa. Se täydentää päätöksiä, joita on tehty toimielimen lahjomattomuuden, riippumattomuuden ja vastuuvellollisuuden vahvistamiseksi. Avoimen datan asettaminen saataville on myös keino vauhdittaa innovointia jäsenille tarjottavien palvelujen alalla, tehostaa parlamentin datavetoista päätöksentekoa ja tavoittaa entistä paremmin kansalaiset,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20. kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

⁽²⁾ EUVL C 494, 8.12.2021, s. 37.

⁽³⁾ Komission päätös 2011/833/EU, annettu 12. joulukuuta 2011, komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>); päätös on pantu täytäntöön 22. helmikuuta 2019 annetulla komission päätöksellä C(2019) 1655 final, jolla hyväksyttiin Creative Commons Euroopan komission uudelleenkäyttöpolitiikan mukaiseksi avoimeksi lisenssiksi (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/rules-reuse-commission-information>).

⁽⁴⁾ Neuvoston päätös (EU) 2017/1842, annettu 9. lokakuuta 2017, neuvoston avoimen datan politiikasta ja neuvoston asiakirjojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 262, 12.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1842/oj>).

⁽⁵⁾ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätös 6-2019 avoimen datan politiikasta ja asiakirjojen uudelleen käyttämisestä (https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/decision_eca_6_2019/eca-decision_06-2019_en.pdf).

⁽⁶⁾ <https://www.ipu.org/innovation-tracker/story/state-open-data-in-parliaments-in-2022>.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Määritelmä

Avoim data on julkista dataa, joka asetetaan saataville jäsennellyssä, koneluettavassa muodossa ja julkaistaan sellaisin ehdoin, jotka mahdollistavat vaivattoman uudelleenkäytön ja uudelleenjakelun.

2 artikla

Soveltamisala ja tavoitteet

1. Parlamentti sitoutuu asettamaan julkisen datansa saataville avoimena datana ja vahvistaa sen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet, ehdot ja rajoitukset.
2. Parlamentti pyrkii tarjoamaan mahdollisimman suuren osan julkisesta datasta avoimessa datamuodossa ja asettamaan tässä etusijalle data-aineistot, joihin liittyy vahva yleinen etu.

3 artikla

Yleiset periaatteet

Mikä tahansa parlamentin data, joka on jo julkista, voidaan julkaista avoimena datana.

Jotta data voidaan katsoa "avoimeksi", sillä on oltava seuraavat neljä ominaisuutta:

- a) "tekninen avoimuus": data ja sen metadata tarjotaan koneluettavissa, avoimissa muodoissa;
- b) "oikeudellinen avoimuus": datalla on avoin lisenssi;
- c) "käytännön avoimuus": data on helposti löydettävissä, ajan tasalla ja suoraan käytettävissä;
- d) "sosiaalinen avoimuus": datan laadun ja saatavuuden parantamiseksi käyttäjien palaute kerätään ja otetaan huomioon, kun dataa asetetaan saataville.

4 artikla

Uudelleenkäytön ehdot

Parlamentin avoimen datan uudelleenkäyttöön sovelletaan Creative Commonsin Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssissä ⁽⁷⁾ (CC BY 4.0) vahvistettuja ehtoja. Raakadataa, metadataa tai muita niihin rinnastettavissa olevia asiakirjoja parlamentti voi vaihtoehtoisesti jakaa Creative Commonsin Yleismaailmallinen-luopuman ⁽⁸⁾ (CC0 1.0) nojalla.

5 artikla

Avoimen datan portaali

1. Parlamentti perustaa Euroopan parlamentin avoimen datan portaalin helpottaakseen uudelleenkäyttöä varten saatavilla olevan datan löytämistä ja siihen pääsyä sekä sitoutuu ylläpitämään tätä portaalia.
2. Parlamentin julkinen data asetetaan saataville Euroopan parlamentin avoimen datan portaalin kautta minä tahansa olemassa olevana kieliversiona sekä sellaisissa muodoissa, jotka ovat avoimia ja koneluettavia ja joilla varmistetaan, että data on yhdessä metadataansa kanssa käyttäjien käytettävissä, helposti löydettävissä ja uudelleenkäytettävissä.
3. Sekä datan että sen metadatan on oltava sovellettavien avointen standardien mukaisia.

⁽⁷⁾ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.fi>.

⁽⁸⁾ <https://creativecommons.org/public-domain/cc0/>.

*6 artikla***Valvonta ja seuranta**

Näiden sääntöjen täytäntöönpanon valvonta ja seuranta osoitetaan erilliselle vastuutaholle parlamentissa.

*7 artikla***Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan neljäntenätoista päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
